

Forvaltningens kommentarer til Dansk Industris erhvervsklima- måling 2023

Dato: 03-10-2023

Reference: kbay/Stab og Erhverv

Journalnr.: 23/5624

I det følgende kommenterer forvaltningen resultaterne af Dansk Industris erhvervsklimamåling 2023 nærmere indenfor hver af målingens ti kategorier. Kommentarerne er udarbejdet af de relevante fagområder fra hver kategori.

Kategori 1. Overordnet erhvervsvenlighed

Kategorien omfatter ikke statistisk materiale, men afgøres alene ud fra spørgsmål til virksomhederne om tilfredshed med kommunens erhvervsvenlighed og anbefaling af kommunen til andre virksomheder. Norddjurs Kommune opnår en placering som nr. 45 i 2023 i denne kategori, hvilket er en forbedring på 5 pladser i forhold til placeringen som nr. 50 i 2022.

Forvaltningen noterer sig, at DI Randes Norddjurs i sin pressemeddelelse, der er vedlagt sagen som bilag, fremhæver en række initiativer i Norddjurs Kommune som f.eks. Norddjursmodellen, at byggesagsgebyrer på erhvervsejendomme er fjernet og et generelt godt og konstruktivt samarbejde samt en god dialog med kommunen.

Kategori 2 Infrastruktur og transport

Målingen placerer Norddjurs Kommune som nr. 87, hvilket er en beskedent fremgang fra nr. 90 i 2022. DI Randers Norddjurs anerkender i sin pressemeddelelse Norddjurs Kommunes vedvarende interessevaretagelse omkring en opgradering af rute 15 hele vejen til Grenaa, men udtrykker samtidigt behov for en tydeligere indsats overfor den øvrige infrastruktur i kommunen, herunder renovering af det eksisterende kommunale vejnet.

Kommunalbestyrelsen besluttede den 12. september 2023 at fremskynde en anlægsinvestering på 2,0 mio. kr. i det kommunale vejnet fra 2024 til 2023.

Kategori 3. Arbejdsstyrke

Forvaltningen noterer en tilbagegang fra plads nr. 38 i 2022 til nr. 56 i 2023. Tilbagegangen skyldes primært en nedgang i antallet af private fuldtidsbeskæftigede i arbejdsstyrken og i virksomhedernes oplevelse af samarbejdet med jobcentret.

Nedgangen i arbejdsstyrken er et statistisk parameter, der er i overensstemmelse med forvaltningens egne erfaringer. En analyse fra Dansk Erhverv viste i april 2023 en markant forventet nedgang i arbejdsstyrken i 74 af landets kommuner frem mod 2040¹. Forvaltningen vurderer, at der er et potentiale for at udvide arbejdsstyrken ved en øget bosætning og ved at arbejde for en øget andel af unge i Norddjurs Kommune, der opnår uddannelse og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet. Dette

¹ <https://www.danskerhverv.dk/siteassets/mediafolder/dokumenter/01-analyser/analysenotater-2023/74-kommuner-har-udsigt-til-farre-personer-i-den-arbejdsdygtige-alder.pdf> (12.09.2023)

kommenteres yderligere under Kategori 4, Uddannelse.

Forvaltningen ser virksomhedernes overordnede oplevelse af et fald i kommunens service i jobcentret som en konsekvens af et stigende antal borgere på overførselsindkomst samtidigt med, at flere ressourcer bliver bundet af lovbestemte opgaver. Det bevirker, at jobcentret ikke er i stand til at give samme service som tidligere, hvilket virksomhederne har reageret på i undersøgelsen.

Kategori 4. Uddannelse

Forvaltningen noterer en samlet fremgang fra plads nr. 70 i 2022 til plads nr. 51 i 2023 indenfor kategorien Uddannelse. Placeringen i kategorien udgøres alene ud fra statistiske indikatorer. Forvaltningen vurderer, at Norddjurs Kommune har et potentiale for at løfte fremtidens lokale arbejdsstyrke i både antal og kompetencer ved at have fokus på, at en højere andel af unge i kommunen opnår en ungdomsuddannelse, særligt indenfor områder med mangel på arbejdskraft.

Forvaltningens vurdering understøttes af analysen *Graden af uddannelse blandt unge er fortsat langt fra politisk målsætning*², der blev udgivet af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd den 22. marts 2023. Af analysen fremgår det, at 20 % af de unge der i 2021 afsluttede 9. klasse i Norddjurs Kommune ikke forventes at have gennemført en ungdomsuddannelse i 2029. Af Befolkningsprognose 2022-2031 på Norddjurs Kommunes hjemmeside kan det aflæses³, at der i 2021 boede 408 16-årige i kommunen. Analysens forventning om, at 20 % af de ca. 400 unge på årgangen ikke vil have opnået en ungdomsuddannelse i 2029 svarer i absolutte tal til en forventning på ca. 80 personer.

Kategori 5. Sagsbehandling

Målingen viser en tilbagegang fra plads nr. 24 i 2022 til plads nr. 43 i 2023. Under de statiske indikatorer ses i underkategorien ”sagsbehandlingstider for byggesager” dog en forbedring fra en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 87 dage i 2022 til 46 dage i 2023.

De kortere sagsbehandlingstider tilskrives primært en ekstra tilførsel af personaleressourcer, samt ressourcer til ekstern byggesagsbehandling, men også et fokus på effektivisering af arbejdsgange, bl.a. i form af en hurtig screening af sager og straks-behandling, når sager er fyldestgørende og ukomplicerede.

Hvad angår målingens spørgsmål til virksomhederne om ”kompetent og effektiv sagsbehandling i forbindelse med byggesager” ses en tilbagegang i placering fra plads 24 i 2022 til plads 37 i 2023. Imidlertid er karakterværdien stort set uændret, hvorfor tilbagegangen i placeringen afspejler, at andre kommuner er gået frem i karakterværdi i forhold til Norddjurs.

Sagsbehandlingstider for miljøssager fremgår ikke af målingen, men der kan henvises til, at der generelt er en hurtig sagsbehandlingstid og en god dialog med virksomhederne.

Det skal bemærkes, at der uændret er et stort fokus på den tidlige dialog med erhvervsvirksomhederne i forbindelse med myndighedsbehandlingen i Byg og Miljø. Dette bl.a. med henblik på at

² [Graden af uddannelse blandt unge er fortsat langt fra politisk målsætning | Arbejderbevægelsens Erhvervsråd \(ae.dk\)](#) (Læst D. 02.10.2023)

³ [Befolkningsprognoser \(norddjurs.dk\)](#) (Se side 36. Læst d. 02.10.2023)

afstemme forventninger og proces i forbindelse med sagsbehandlingen.

I forhold til en kompetent og effektiv sagsbehandling af sygedagpengesager ses en tilbagegang fra nr. 20 i 2022 til nr. 43 i 2023. Karakterværdien af parameteret er dog stort set uændret fra 2022 til 2023, hvorfor tilbagegangen i Norddjurs Kommunes rangering er et udtryk for, at andre kommuner har opnået bedre karakterværdier.

Kategori 6. Grøn udvikling

Der noteres en tilbagegang fra plads 13 i 2022 til plads nr. 52 i 2023.

Norddjurs Kommune har i en årrække haft fokus på den grønne omstilling ved kommunens varmemærker. Der er her udviklet en tydelig grøn profil, som løbende udbygges med f.eks. varmepumper og udnyttelse af solvarme. Desuden henvises til arbejdet med DK2020, hvor de affødte handleplaner forventes at resultere i en fremgang i kommende målinger indenfor kategorien Grøn udvikling.

Vedr. spørgsmålet til virksomhederne om grønne indkøb ses en tilbagegang på 0,10 point i karakterværdien fra 3,4 i 2022 til 3,3 i 2023, hvilket vurderes at være en minimal bevægelse. Det betyder ikke, at Norddjurs Kommune prioriterer grønne og bæredygtige indkøb mindre end tidligere.

Tilbagegangen i placeringen fra nr. 51 i 2022 til nr. 76 i 2023 I underspørgsmålet "Fokus på at fremme bæredygtig transport" sker ligeledes ud fra en stort set uændret karakterværdi og er udtryk for, at Norddjurs Kommune er en mindre kommune, hvor det kan være svært at påvirke leverandørernes omstilling i samme grad som i større kommuner. Norddjurs Kommune er i forbindelse med udbudsprocessen opmærksom på at prioritere grønne og bæredygtige produkter, når det vurderes at være relevant og muligt.

Der ses et fald i andelen af affald, der bliver genanvendt fra 79 % i 2022-målingen til 52 % i 2023-målingen. Forvaltningen noterer sig, at undersøgelsens metodenotat, der er vedlagt sagen som bilag, beskriver, at der er tale om opgørelser fra perioden 2017 – 2020.

Kategori 7. Brug af private leverandører

Norddjurs Kommune opnår en placering som nr. 51 i 2023, hvilket er en fremgang fra nr. 74 i 2022 indenfor kategorien Brug af private leverandører.

Forvaltningen har altid fokus på dialogen med de potentielle leverandører forud for udbudsprocessen for at kunne få flest mulige input til det efterfølgende udbudsmateriale og for at kunne skabe den bedste aftale for både leverandørerne og kommunen. Derudover har Norddjurs Kommune fokus på planlægningen af udbudsprocessen således, at den tilrettelægges bedst muligt i forhold til de formelle vilkår som frister og lignende. Desuden har Norddjurs Kommune fokus at bruge tidligere erfaringer til at stille færrest mulige krav samt at mindske omkostningerne forbundet med aftalen for både leverandørerne og kommunen.

Socialområdet benytter sig kun i begrænset omfang af konkurrenceudsættelse af sociale opgaver, men i forhold til plejeområdet skal det nævnes, at Norddjurs Kommune under fritvalgsordningen – leverance af praktisk hjælp – har oplevet, at kommunens eneste godkendte private leverandør, op-sagde aftalen med den begrundelse, at de ikke kunne få det til at hænge sammen økonomisk. Det

opleves som et ikke ukendt problem, at private leverandører af sociale opgaver enten går konkurs eller må opsig kontrakten med kommunen, hvorefter kommunen skal overtage opgaveansvaret med meget kort varsel

Kategori 8 Digitale rammer

Norddjurs Kommune opnår en placering som nr. 84 i 2023, hvilket er en tilbagegang fra nr. 66 i 2022 indenfor kategorien Digitale rammer.

I underkategorien ”Bredbåndsdækning - andel, der har adgang til min. 1Gbit/s download” er Norddjurs Kommune i perioden steget fra en dækning på 48,38% til 94,90%, hvilket udløser en pladsforbedring på 43 pladser fra nr. 92 i 2022 til nr. 49 i 2023.

Regeringen har en målsætning om, at 98% af boliger og virksomheder skal have adgang til 1Gbit/s i 2025. Med de igangværende og planlagte bredbåndprojekter for resten af 2023 samt forventningerne til 2024, vurderer forvaltningen, at regeringens målsætning på 98% i 2025 er opnåelig i Norddjurs kommune.

Den store forbedring på bredbåndsdækningen afspejler sig dog ikke i virksomhedernes besvarelser. Karakterværdierne i spørgsmålene til virksomheder er på niveau med – eller med en lille forbedring i forhold til undersøgelsen i 2022. Placeringsmæssigt er kommunen dog faldet ca. 14 pladser, hvilket flytter Norddjurs til den nederste tredjedel i undersøgelsen for 2023. I betragtning af, at virksomhedernes besvarelser er uændret fra 2022 til 2023, så ses denne placering som et udtryk for, at andre kommuner på disse spørgsmål har flyttet sig mere end Norddjurs.

Kategori 9 Skatter, gebyrer og erhvervsarealer

Norddjurs Kommune opnår en placering som nr. 45 i 2023, hvilket er en mindre tilbagegang fra nr. 41 i 2022 indenfor kategorien Skatter, gebyrer og erhvervsarealer.

Norddjurs Kommune har igennem flere år været med til at sikre en større erhvervsvenlighed ved at foretage byggesagsbehandling uden omkostninger for virksomheder, som ansøger om godkendelse af enten ny- til- eller ombygning. Der er således ikke gebyrer på byggesager vedr. erhverv. Forvaltningen vurderer derfor, at det ikke er retvisende, at det gebyr man som borger opkræves for en byggetilladelse, indgår i undersøgelsen.

Den kommunale indkomstskat har kommunalbestyrelsens opmærksomhed, og der er i de to seneste budgetaftaler for 2022 og 2023 sket en nedsættelse af indkomstskatten. Grundskyldspromillen er efter boligskatteforliget fra 2017 låst og meddelt ved lov frem til og med 2028. Det betyder, at det er meget vanskeligt at nedsætte promillen pga. de usikkerheder, der er forbundet med det nuværende vurderingsgrundlag.

Kategori 10. Information og dialog

Norddjurs Kommune opnår en placering som nr. 40 i 2023 mod en plads som nr. 39 i 2022 indenfor kategorien Information og dialog.

Forvaltningen noterer sig, at DI Randes Norddjurs i sin pressemeddelelse fremhæver en generelt proaktiv tilgang overfor virksomhederne samt et konstruktivt samarbejde og en god dialog med

kommunen.

Af tiltag for yderligere at understøtte dialogen kan det nævnes, at forvaltningen stiller forslag om, at der gennemføres en dybere lokal undersøgelse af erhvervslivets oplevelse af kommunens servicekultur. Resultatet af undersøgelsen vil blive forelagt Erhvervsudvalget med henblik på at beslutte eventuelt yderligere eller justerede indsatser og fokusområder i samarbejdet med virksomhederne.